

Notitie gegevensuitwisseling over inburgeringsplichtigen tussen cursusinstellingen (taalscholen), DUO, gemeenten en Blik op Werk

1. Algemeen

Om hun taken op het gebied van inburgering¹ goed te kunnen uitvoeren, hebben DUO, gemeenten en de stichting Blik op Werk (verder: BoW) in bepaalde gevallen gegevens nodig over de cursus die een inburgeringsplichtige volgt aan een cursusinstelling.

DUO heeft deze gegevens nodig voor de handhaving van de inburgeringsplicht, het verlengen van de inburgeringstermijn en het verstrekken van een lening. Daarnaast moet DUO bepaalde gegevens doorgeven aan de Belastingdienst ten behoeve van kinderopvangtoeslag waar inburgeringsplichtigen recht op kunnen hebben. In het geval van **gemeenten** gaat het om gegevens ten behoeve van de ondersteuning en begeleiding van inburgeringsplichtigen tijdens hun inburgeringstraject en de handhaving van gemaakte afspraken in het PIP². **BoW** heeft de gegevens nodig in het kader van het toezicht op cursusinstellingen met een BoW-keurmerk³.

De juridische basis voor de gegevensuitwisseling tussen taalscholen, DUO en gemeenten ten behoeve van het (nieuwe) inburgeringsstelsel dat per 1 januari 2022 in werking is getreden⁴, ligt in de Wi2021 (artikelen 33, 34 en 35) en het Besluit inburgering 2021 (artikelen 9.2, 9.5 en 9.6). In het Informatiemodel keten inburgering⁵ is op basis hiervan uitgewerkt welke gegevens dit betreft voor zover het gaat om gegevens die tussen ketenpartners worden uitgewisseld. DUO heeft hiervan een doorvertaling gemaakt en dit aangevuld (o.a. t.b.v. factuurcontrole) in de Handleiding digitaal uitwisselen voor cursusinstellingen⁶. De gegevens die cursusinstellingen over inburgeringsplichtigen aan BoW moeten verstrekken, zijn beschreven in de Handleiding 2022 Blik op Werk Keurmerk.

⁷Ten opzichte van de Wi2013 bevat de Wi2021 verschillende wijzigingen op het gebied van gegevensuitwisseling tussen taalscholen, DUO, gemeenten en BoW. Om die reden is in deze notitie, als (eenmalige) handreiking richting taalscholen in de opstartfase van het (nieuwe) inburgeringsstelsel, een [overzicht](#) gemaakt van de gegevens die het betreft, inclusief een toelichting op hoofdlijnen. In het [overzicht](#) is steeds zichtbaar gemaakt welke gegevens voor welke doelgroep moeten worden uitgewisseld.

De toelichting in deze notitie en het [overzicht](#) zijn *niet* uitputtend en zijn ook niet bedoeld als vervanging van eerder genoemde handleidingen van DUO en BoW. Bij de gegevens ten behoeve van de taken van BoW is het [overzicht](#) bijvoorbeeld beperkt tot gegevens die zien op inburgeringsplichtigen. Verder is in de notitie vooral gefocust op gegevens die taalscholen bij DUO, gemeenten en BoW dienen aan te leveren. De eisen die DUO en BoW aan contracten en facturen stellen kunnen in de praktijk van elkaar verschillen. Welke eisen dit precies zijn, is terug te vinden in de handleidingen van DUO en BoW. Deze notitie gaat hier niet op in. In genoemde handleidingen is ook over andere onderwerpen meer informatie en een uitgebreidere toelichting beschikbaar. De handleidingen vormen dan ook de verdere basis voor de informatievoorziening richting taalscholen (omtrekt o.a. gegevensuitwisseling). Dat betekent dat deze notitie niet zal worden aangepast bij toekomstige wijzigingen van de handleidingen. Over de afstemming van toekomstige wijzigingen van beide handleidingen zijn nadere afspraken gemaakt tussen BoW, DUO, de MBO Raad en NRTO.

NB: Daar waar in deze notitie wordt gerefereerd aan DUO, gaat het om de afdelingen binnen DUO die inburgeringstaken namens de minister van SZW uitvoeren. DUO voert daarnaast ook taken uit namens de minister van OCW, zoals bijvoorbeeld taken op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) ten aanzien van taalschakeltrajecten. Met die taken en de gegevensuitwisseling die daaruit voortvloeit tussen

¹ Het gaat daarbij om taken die voortvloeien uit de Wet inburgering (Wi2013) en/of de Wet inburgering 2021 (Wi2021).

² Denk bijvoorbeeld aan het beoordelen of de inburgeraar de juiste leerroute volgt, of betrokkene in aanmerking komt voor afschalen van B1 naar A2, of betrokkene wel de lessen volgt, etc.

³ De wijze waarop de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt op taalschakeltrajecten in de onderwijsroute is neergelegd in het [Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs](#) (paragraaf 9.4 en bijlage 4). Taalschakeltrajecten zijn immers een opleiding educatie zoals bedoeld in de WEB. Dit blijft verder buiten beschouwing in deze notitie.

⁴ In de Wi2021 is bepaald dat de Wi2013 van toepassing blijft op personen op wie deze wet vóór 1 januari 2022 van toepassing was. Dat geldt dus ook voor de artikelen die zien op gegevensuitwisseling: artikel 47, 49 en 50 van de Wi2013; artikel 6.1, 6.2 en 6.3 van het Besluit inburgering 2013; artikel 6.1, 6.2, 6.3 en 6.4 van de Regeling inburgering 2013. Hierin is bij inwerkingtreding van de Wi2021 niets gewijzigd. Wel hanteert DUO op een aantal onderdelen een iets andere werkwijze onder de Wi2013, bijvoorbeeld bij het opvragen van deelgenomen uren.

⁵ De meest recente versie van het informatiemodel is te vinden op: [Documentatie informatievoorziening keten inburgering | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#).

⁶ Deze handleiding is terug te vinden op: [Inburgering: ketenpartners – DUO Zakelijk](#).

⁷ De Blik op Werk Handleiding is terug te vinden op: https://www.blikopinburgering.nl/wp-content/uploads/2021/12/Handleiding_2022_Blik_op_Werk_Keurmerk.pdf

taalscholen en DUO is in deze notitie geen rekening gehouden. Denk bijvoorbeeld aan de registratie van erkende taalschakeltrajecten of de registratie van behaalde diploma's van dergelijke trajecten.

2. Gegevensuitwisseling tussen taalscholen en DUO

Ten behoeve van de taken van DUO moeten taalscholen gegevens over inburgeraars bij DUO aanleveren. Zie het [overzicht](#) van gegevensuitwisseling over inburgeringsplichtigen tussen taalscholen, DUO, gemeenten en Blik op Werk. Hieronder volgt een toelichting:

Contracten en facturen

De gegevens met betrekking tot contracten en facturen heeft DUO onder andere nodig in verband met de uitvoering van taken rondom het verstrekken van leningen aan gezins- en overige migranten (en asielstatushouders die onder de Wi2013 vallen).

Hoewel gemeenten in het kader van de Wi2021 zorgen voor het cursusaanbod van asielstatushouders en asielstatushouders dus niet rechtstreeks een contract met de taalschool afsluiten, heeft DUO bepaalde gegevens uit dit contract wel nodig. DUO moet deze gegevens namelijk doorgeven aan de Belastingdienst, zodat de Belastingdienst kan bepalen of een inburgeraar recht heeft op kinderopvangtoeslag in verband met het volgen van een inburgeringscursus of taalschakeltraject. Daarnaast gebruikt DUO de contractgegevens ook om examenresultaten te kunnen leveren aan cursusinstellingen.

Taalschakeltrajecten

DUO gebruikt de gegevens met betrekking tot taalschakeldiploma's om te kunnen bepalen of een inburgeringsplichtige die de onderwijsroute volgt deze route heeft behaald. Deze informatie heeft DUO nodig om te kunnen bepalen of betrokkene aan de inburgeringsplicht heeft voldaan. DUO hoeft daarvoor niet te weten welk taalschakeltraject de inburgeringsplichtige precies heeft behaald⁸: dat de inburgeringsplichtige beschikt over een diploma van één van de (erkende) taalschakeltrajecten is voldoende om te kunnen vaststellen dat de onderwijsroute is behaald.

NB: In het geval van gezins- en overige migranten verkrijgt DUO deze gegevens rechtstreeks van de taalschool, in het geval van asielstatushouders verkrijgt DUO deze gegevens van de gemeente (zie verder onder 3).

Deelgenomen uren

Gegevens met betrekking tot *deelgenomen uren* heeft DUO nodig bij het vaststellen van de hoogte van een boete in het geval dat een inburgeringsplichtige verwijtbaar niet tijdig heeft voldaan aan de inburgeringsplicht. Dit geldt voor zowel de Wi2013 als de Wi2021. Daarnaast heeft DUO deze gegevens nodig in het kader van de beoordeling van aanvragen om verlenging van de inburgeringstermijn (Wi2021). In de Handleiding van DUO (paragraaf 5.3) is nader uitgewerkt op welke momenten DUO deze informatie wil ontvangen.

NB: Ook gemeenten hebben informatie over deelgenomen uren nodig in verband met de begeleiding die zij inburgeringsplichtigen gedurende het gehele inburgeringstraject bieden. Om te voorkomen dat cursusinstellingen deze gegevens twee keer moeten verstrekken (aan zowel DUO als aan gemeenten), is een onderscheid gemaakt tussen asielstatushouders en gezins- en overige migranten. Van cursusinstellingen wordt verwacht dat zij gegevens met betrekking tot deelgenomen uren aan *DUO* aanleveren als het gaat om *gezins- en overige migranten*. Als het gaat om *asielstatushouders*, dienen cursusinstellingen deze gegevens bij *gemeenten* aan te leveren (zie verder onder 3).

In artikel 4.4 van het Besluit inburgering 2021 (verder: Bi2021) is uitgewerkt onder welke voorwaarden DUO de inburgeringstermijn kan verlengen in het geval van 'aanzienlijke inspanningen'. In dit artikel is onder andere bepaald, dat dit alleen mogelijk is als een inburgeringsplichtige die de B1-route volgt alle taallessen en cursusuren KNM heeft gevolgd, met uitzondering van afwezigheid van geoorloofd verzuim. Wanneer er sprake is van geoorloofd of ongeoorloofd verzuim en op welke wijze een taalschool dit kan vaststellen om te kunnen doorgeven aan DUO (of een gemeente) wordt dieper ingegaan in paragraaf 5 van deze notitie.

Op grond van artikel 9.2, zesde lid, van het Bi2021 verstrekt DUO aan taalscholen gegevens over examendeelname, examenresultaten en het afronden van de inburgeringsplicht.

3. Gegevensuitwisseling tussen taalscholen en gemeenten

Op grond van het Informatiemodel moeten taalscholen gegevens over inburgeraars bij gemeenten aanleveren. Zie het [overzicht](#) van gegevensuitwisseling over inburgeringsplichtigen tussen taalscholen, DUO, gemeenten en Blik op Werk. Hieronder volgt een toelichting:

NB: Gemeenten kunnen aan cursusinstellingen aanvullende eisen met betrekking tot gegevensuitwisseling stellen in het kader van de contracten die zij afsluiten ten behoeve van het inburgeringsaanbod aan asielstatushouders. Daarmee is in het [overzicht](#) geen rekening gehouden.

⁸ Er bestaan 7 verschillende taalschakeltrajecten die allemaal opleiden naar een ander niveau (mbo, hbo of wo).

Gemeenten hebben gegevens met betrekking tot *deelgenomen uren* nodig om:

- na te kunnen gaan of een asielstatushouder de lessen volgt die hij volgens het PIP zou moeten volgen;
- te kunnen beoordelen of er kan worden afgeschaald naar niveau A2 in de B1-route (600 uur Nt2, inclusief alfabetisering) en;
- te kunnen beoordelen of een inburgeringsplichtige die de Z-route volgt, heeft voldaan aan de urennorm die in deze route geldt (800 uur Nt2/KNM, inclusief alfabetisering).

NB: Als het gaat om een asielstatushouder dient deze ook 800 uur te besteden aan activiteiten gericht op zelfredzaamheid, activering en participatie. Deze uren vallen buiten de 'deelgenomen uren' zoals opgenomen in deze tabel. Het is aan gemeenten om hierover afspraken te maken met de aanbieders die deze activiteiten aanbieden, ook als dit taalscholen zijn.

NB: Daar waar het gezinsmigranten betreft ontvangen gemeenten de gegevens over deelgenomen uren via DUO. Op die manier wordt voorkomen dat cursusinstellingen gegevens twee keer moeten verstrekken (zie onder 2).

Op grond van artikel 9.2, vierde lid, Bi2021 verstrekt de gemeente aan taalscholen de NAW-gegevens van inburgeringsplichtigen en informatie over de leerroute en, daar waar het asielstatushouders betreft, ook de intensiteit van de leerroute (aantal te volgen lessen). Ook ontvangt de taalschool hierover informatie van de gemeente als dit wijzigt in het PIP.

4. Gegevensuitwisseling tussen taalscholen en Blik op Werk

Ten behoeve van de taken van Blik op Werk moeten taalscholen gegevens over inburgeraars bij Blik op Werk aanleveren. Zie het [overzicht](#) van gegevensuitwisseling over inburgeringsplichtigen tussen taalscholen, DUO, gemeenten en Blik op Werk. Hieronder volgt een toelichting:

Blik op Werk voert, als verstrekker van het Blik op Werk Keurmerk, audits en inspecties uit. Voor de uitvoering hiervan heeft Blik op Werk gegevens nodig over de resultaten van een taalschool.

NB: Tijdens audits worden zoveel mogelijk gegevens gecontroleerd door de auditor zelf zodat taalscholen dit niet hoeven te delen met Blik op Werk. Er is een aantal inspecties en controles waarvoor Blik op Werk wél gegevens moet ontvangen vanuit de taalschool. Het aanleveren van de cursusplanning is hier een voorbeeld van. Bij inspecties op de leskwaliteit, maar ook bij de eerste aanmelding vraagt Blik op Werk om kwalificaties van docenten.

NB: het [overzicht](#) heeft voor zover het de Wi2021 betreft enkel betrekking op de B1-route en de Z-route omdat het toezicht op taalschakeltrajecten (onderwijsroute) wordt uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs (zie ook voetnoot 2).

5. Geoorloofd en ongeoorloofd verzuim

Zoals in paragraaf 2 van deze notitie is beschreven, kan DUO de inburgeringstermijn verlengen in het geval van 'aanzienlijke inspanningen'. Naast dat aan enkele andere voorwaarden moet worden voldaan (bijvoorbeeld dat de inburgeringsplichtige de B1-route volgt en al moet zijn geslaagd voor enkele examenonderdelen), komt een inburgeringsplichtige alleen voor deze verlengingsmogelijkheid in aanmerking als hij/zij alle taallessen en cursussen KNM heeft gevolgd, met uitzondering van afwezigheid bij geoorloofd verzuim. Van geoorloofd verzuim is sprake bij afwezigheid vanwege ziekte, een huwelijk, een begrafenis of een religieuze feestdag⁹.

Daar waar het asielstatushouders betreft, is de gemeente verantwoordelijk om te bepalen of er sprake is van geoorloofd of ongeoorloofd verzuim als een inburgeraar niet verschijnt bij een les. De gemeente geeft dit vervolgens door aan DUO. De gemeente zal voor deze beoordeling informatie nodig hebben van de taalschool, maar zal – bijvoorbeeld op grond van nadere vragen aan de inburgeringsplichtige tijdens voortgangsgesprekken – hier een eigen afweging in dienen te maken. Welke informatie de gemeenten hiervoor precies van taalscholen willen ontvangen, zal afhangen van de afspraken die de gemeente en taalschool hierover maken in het contract.

Als het gaat om gezins- en overige migranten dan is de enige partij die kan beoordelen of er sprake is van geoorloofd of ongeoorloofd verzuim (behalve de inburgeraar zelf) de taalschool. Het is immers de taalschool die constateert of een inburgeringsplichtige wel of niet is verschenen tijdens de les. De taalschool dient dit dan ook door te geven aan DUO. Hierbij kan de volgende werkwijze worden gehanteerd:

- als een gezins- of overige migrant zich vooraf afmeldt voor een les, dan is er sprake van geoorloofd verzuim;

⁹ Voor deze definitie is aangesloten bij de regels van geoorloofd schoolverzuim: [Geoorloofd schoolverzuim en spijbelen | Leerplicht | Rijksoverheid.nl](#).

- als een gezins- of overige migrant zich niet vooraf afmeldt voor een les, dan vraagt de taalschool (mondeling) naar de reden voor het niet verschijnen. Als de inburgeraar aangeeft dat hij ziek was, bij een huwelijk, een begrafenis of religieuze feestdag, dan is er sprake van geoorloofd verzuim. Bij andere redenen in principe niet. Bij twijfel wordt de inburgeraar het voordeel van de twijfel gegeven (geoorloofd verzuim).

6. Nuttige links

DUO

- [Inburgering: ketenpartners – DUO Zakelijk](#)
- <https://duo.nl/zakelijk/inburgering-ketenpartners/digitaal-uitwisselen/uitwisselen-contractgegevens.jsp>

SZW

- [Documentatie informatievoorziening keten inburgering | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

Divosa

- <https://www.divosa.nl/wet-inburgering-vraag-en-antwoord>

VNG

- [Eindrapport Uitvoeringstoets Wet inburgering](#)
- [Presentatie van bijpraatsessies informatievoorziening voor gemeenten door VNG \(pdf, voorjaar 2021\)](#)
- [Kennissessies Inburgering in uitvoering](#)
- [Handreiking Gegevensuitwisseling gemeenten en ketenpartners nieuwe Wet inburgering \(pdf, versie januari 2022\)](#)
- [Excel met gegevensuitwisseling gemeenten en ketenpartners nieuwe Wet inburgering \(xlsx 20 kB, versie 1.2\)](#)
- [Overzicht processen en deelprocessen van de nieuwe Wet inburgering voor gemeenten \(AEF\)](#)
- [Eindrapport ketenproces en gegevensuitwisseling](#)
- [Informatiemodel keten inburgering](#)
- [Definitieve richtlijnen SWI 2022 \(pdf, CBS\)](#)
- [XSD-voorschrift \(pdf, CBS\)](#)

Blik op Werk

- www.blikopinburgering.nl

OCW

- [Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs \(paragraaf 9.4 en bijlage 4\). Geoorloofd schoolverzuim en spijbelen | Leerplicht | Rijksoverheid.nl.](#)